

Riktlinjer för förhindrande av intressekonflikter

Investerum AB

(556693-7495)

(Avseende värdepappersrörelse & försäkringsdistribution)

&

Investerum Pension KB

(969683-3913)

(Avseende försäkringsdistribution)

Regelboken 2018/2019

Ägare: Styrelsen äger och fastställer riktlinjerna årligen. VD äger dock rätt att löpande uppdatera riktlinjerna samt därvid informera styrelsen. Väsentliga ändringar ska dock först godkännas av styrelsen.

Senast fastställd: 2018-12-17 av styrelsen i Investerum AB och därmed även för dotterbolaget Investerum Pension KB.

Senast uppdaterad: 2018-12-17 av VD

1 Bakgrund och underliggande krav

Bakgrund

Mot bakgrund av bestämmelserna i 8 kap. 8e och 12§§ samt 9 kap. 9§ Lag (2007:528) om värdepappersmarknaden ("**LVM**"), Artikel 33-35 i Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersbolag, och definitioner för tillämpning av det direktivet ("**Delegerade Förordningen**") reglerna i 6 kap. 2-3§§ Lag (2018:1219) om försäkringsdistribution ("**FDL**") och artikel 3-8 Kommissionens delegerade förordning 2017/2359 ("**Delegerade förordningen II**") har styrelsen ("**Styrelsen**") i Investerum AB ("**Bolaget**") fastställt följande riktlinjer för förhindrande av intressekonflikter ("**Riktlinjen**"). Dotterbolaget Investerum Pension KB är en försäkringsförmedlare och har fastställt följande riktlinjer vad avser sin verksamhet, dvs. försäkringsdistribution. När nedan refereras till "Bolaget" avses således där tillämpligt också Investerum Pension KB.

Gränsdragning

FDL har i stora delar utformats med förebild i MIFID. Syftet är bl.a. att så långt möjligt åstadkomma en likartad reglering av rådgivning på finansmarknadsområdet så att kunden inte ska behöva mötas av olika regler för finansiell rådgivning beroende på val av tjänst. Bolagets huvudsakliga investeringstjänster bedrivs operationellt dagligen ihop med Bolagets försäkringsdistribution och en och samma rådgivare hanterar således oftast såväl kundskyddsregler i LVM som i FDL. Ställningstagandet som lagstiftaren gjort när det gäller gränsdragningen mellan reglerna i FDL och LVM är att FDL bör vara tillämplig när en försäkringsförmedlare tillhandahåller försäkringsdistribution som innebär att förmedlaren utför tjänster som motsvarar investeringstjänster när det gäller finansiella instrument som utgör investeringsalternativ inom en livförsäkring. Det innebär således att det inte ställs något krav på att en försäkringsförmedlare ska vara ett värdepappersinstitut för att få tillhandahålla sådana tjänster. När det gäller tillhandahållande av investeringstjänster utan anknytning till en försäkring, gäller bestämmelserna i LVM för sådan verksamhet.

All rådgivning avseende finansiella instrument som ligger inom ett försäkringsskal (s.k. försäkringsbaserade investeringsprodukter) anses därför av Bolaget utföras som ett led i försäkringsdistributionen och kommer att hanteras enligt reglerna i FDL. All annan rådgivning etc. avseende finansiella instrument, tex. inom ISK, hanteras enligt reglerna för investeringsrådgivning i LVM och den Delegerade Förordningen. Bolaget har därför valt att samordna kraven under LVM och FDL vad avser interna styrdokument för att så långt som möjligt åstadkomma en likartad hantering av all Bolagets olika typer av rådgivning, dvs. oavsett om det rör sig om investeringsrådgivning eller försäkringsdistribution, vilket torde ligga i linje med lagstiftarens intention. Syftet är också att förenkla för kund och undvika onödigt många blanketter och informationsblad – dock med bibehållande av samma starka kundskydd och tydlighet kring vilken underliggande lagstiftning som uppställer krav.

2 Syfte

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att Bolaget har rutiner för att aktivt och löpande vidta alla rimliga åtgärder för att identifiera, mäta, hantera och dokumentera identifierade och eventuella intressekonflikter som kan uppkomma i verksamheten för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter och för att främja marknadsintegritet.

I denna instruktion finns även en redogörelse över de särskilda intressekonflikter som Bolaget har identifierat samt hur Bolaget avser att hantera dessa för att säkerställa att kundernas intressen inte ska påverkas negativt.

3 Allmänt om identifiering och hantering av intressekonflikter

Denna riktlinje ska säkerställa att Bolagets kunder behandlas rättvist och med största möjliga integritet samt att kundens intressen alltid skyddas. För att nya och befintliga intressekonflikter ska identifieras, mätas, dokumenteras, hanteras för att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt av intressekonflikter har Bolaget fastställt en process för hantering av intressekonflikter, se vidare avsnitt 4 nedan.

Intressekonflikter kan uppstå mellan en kund och Bolaget (inkl. styrelsemedlemmar, ledning, anställda och personer med direkt eller indirekt koppling till Bolaget), relevanta personer eller personer som genom ägarkontroll är direkt eller indirekt knuten till Bolaget, eller mellan två eller flera av Bolagets kunder.

För att kunna identifiera och söka förhindra de intressekonflikter som kan påverka kundens intressen negativt ska Bolaget särskilt uppmärksamma om Bolaget, en anställd i Bolaget, en relevant person eller en person som genom ägarkontroll är direkt eller indirekt knuten till Bolaget:

1. sannolikt kan erhålla en ekonomisk vinst eller undvika en ekonomisk förlust på kundens bekostnad,
2. har ett annat intresse än kunden av resultatet av den tjänst som tillhandahålls kunden eller av den transaktion som genomförs för kundens räkning,
3. har ett ekonomiskt eller annat skäl att gynna en annan kunds eller kundgrupps intressen framför kundens intressen,
4. bedriver samma slag av verksamhet som kunden, *eller*
5. tar emot eller kommer att ta emot incitament av en annan person än kunden i samband med en tjänst till kunden, i form av pengar, varor eller tjänster utöver standardkommissionen eller avgiften för den berörda tjänsten.

Bolaget har sammantaget upprättat ändamålsenliga rutiner för att säkerställa att det görs en bedömning av vilket agerande som är bäst för kunden för att säkerställa att kunden i alla sammanhang behandlas korrekt och för att säkerställa att Bolaget agerar hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens intressen. För att förebygga att intressekonflikter uppstår i verksamheten har Bolaget även upprättat organisatoriska och administrativa rutiner, vilka bl.a. är följande:

- det finns en struktur för ansvarsfördelning och styrning, t.ex. genom att Bolaget har gränssnitt mellan olika organisatoriska enheter eller affärsområden, samt en

fastställd process för hantering av intressekonflikter, se avsnitt 4 nedan.

- huvudregeln är ingen anställd ska ensam ha möjlighet att utföra alla moment vid en transaktion inklusive efterföljande kontroll (dualitet).
- ingen anställd får enskilt hantera transaktioner där den anställde eller till honom eller henne närstående person har intressen.

Bolaget ska tillse att samtliga anställda kontinuerligt erhåller utbildning i etiskt agerande och hantering av intressekonflikter.

Bolaget ska innan ett försäkringsavtal ingås eller en investeringstjänst utförs informera sina kunder om kvarvarande intressekonflikter där Bolaget inte kunnat säkerställa att det inte finns någon risk för att kundens intressen kan skadas. Information om intressekonflikter ska innehålla samtliga följande delar:

- a) En specifik beskrivning av intressekonflikten i fråga.
- b) En beskrivning av intressekonfliktens generella typ och dess källor.
- c) En beskrivning av de risker som drabbar konsumenten till följd av intressekonflikten och de åtgärder som vidtagits för att minska dessa risker.
- d) En tydlig angivelse om att de organisatoriska och administrativa system som fastställts av Bolaget för att förebygga eller hantera intressekonflikten inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet säkerställa att det inte finns risk för att kundernas intressen skadas.

4 Process för hantering av intressekonflikter

Bolaget ska hantera intressekonflikter genom en eskaleringsprocess, vilken genomförs i följande steg:

1. Identifiering och förebyggande arbete,
2. Rapportering,
3. Bedömning och hantering,
4. Dokumentering och registrering,
5. Uppföljning och kontroll.

Bolaget ska följa nedanstående process för att nya och befintliga intressekonflikter ska identifieras, mätas, bedömas, hanteras och övervakas.

4.1 Steg 1 – Identifiering och förebyggande arbete

Bolaget, dvs. samtliga anställda, styrelseledamöter och i förekommande fall uppdragstagare, är skyldiga att löpande identifiera omständigheter som utgör eller kan ge upphov till intressekonflikter som medför en risk för att kunders intressen påverkas negativt. Bolaget ska vidta alla rimliga åtgärder för att förhindra att kundernas intressen kan påverkas negativt av en potentiell intressekonflikt – dvs. om möjligt hitta lösningar för att undvika uppkomsten av en sådan intressekonflikt.

Omständigheter som avses ovan uppstår främst i affärsverksamheten och informationen kommer då från interna källor (t.ex. via distributionsprocessen, NPAC, anställda, finansiella rapporter) som avser nya eller tidigare identifierade risker, t.ex. i samband med nya tjänster eller samarbeten. Situationerna kan även uppstå och identifieras i styrelsen.

För att förebygga, förhindra och hantera intressekonflikter finns det utarbetade rutiner med en återkommande punkt på både agenda för styrelsemöten samt för löpande Compliance möten.

Information om potentiella intressekonflikter kan även komma från externa källor (t.ex. revisor, advokatbyrå eller Finansinspektionen).

4.2 **Steg 2 – Rapportering**

När en omständighet identifieras enligt steg 1, ska den som identifierat omständigheten omedelbart dokumentera och skriftligen via mail rapportera detta till Bolagets VD eller styrelsens ordförande alternativt oberoende styrelseledamot. Rapportering kan även ske till funktionen för regelefterlevnad alternativt via Bolagets rutiner för visselblåsning. Rapporteringen ska omfatta följande delar:

- beskrivning av omständigheten/intressekonflikten,
- beskrivning av hur intressekonflikten potentiellt kan påverka kunden eller verksamheten negativt,
- förslag på hur intressekonflikten bäst kan förhindras eller hanteras för att undvika att kunden eller verksamheten drabbas negativt, och
- Om risk kvarstår efter hantering att kundens intressen drabbas negativt, förslag på hur kunden ska informeras.

4.3 **Steg 3 – Bedömning och hantering**

Efter att VD mottagit skriftlig rapportering via mail enligt steg 2 ovan, ansvarar VD för att göra en *bedömning* avseende om den rapporterade omständigheten utgör en potentiell eller verklig intressekonflikt. Vid denna bedömning ska även väsentlighetsnivån av intressekonflikten beaktas. Bedömningen ska dokumenteras.

Vid behov kan VD rådfråga Compliancefunktionen kring bedömningen av intressekonflikten. Om intressekonflikten bedöms som väsentlig ska den dock omedelbart rapporteras till Compliancefunktionen och Bolagets styrelse för beslut om vidare hantering.

Bolagets VD ansvarar för att säkerställa en ändamålsenlig *hantering* av den identifierade intressekonflikten. Vid hantering av identifierad intressekonflikt ska följande moment ingå:

- Analys av om/hur intressekonflikten går att förhindra,
- åtgärd för identifierad intressekonflikt samt vid behov förslag till åtgärdsplan,
- om intressekonflikten kvarstår även efter interna åtgärder och det finns risk för att kundens intressen drabbas negativt är det nödvändigt att informera kunden/kunderna om intressekonflikten för att ge kunden/kunderna möjlighet att bestämma förfaringsätt eller alternativt handlingsätt – hur sådan information ska ges (t.ex. i förköpsinformation),

- rapportering av intressekonflikten till Compliancefunktionen och eventuellt styrelsen, och
- registrering av intressekonflikten i denna riktlinje och/eller i *Bolagets register för intressekonflikter* enligt bilaga 1, se vidare steg 4 nedan.

4.4 **Steg 4 – Dokumentering och registrering av intressekonflikt**

Ifall det är fråga om en *tillfällig* intressekonflikt kopplad till en enskild kund, transaktion, uppdrag eller liknande ska VD säkerställa att dokumentationen (rapporteringen via mail, samt eventuell övrig dokumentation) sparas samt att omständigheten noteras i *Bolagets register för intressekonflikter*.

Samtliga omständigheter som rapporteras, oavsett om det bedöms vara en intressekonflikt eller inte, ska dokumenteras och noteras i registret. Registret ska innehålla information om följande:

- de omständigheter som utgjorde eller kan ha utgjort en intressekonflikt,
- namn på inblandade personer,
- namn på personen som ansvarar för mildrandet av konflikten,
- de eventuella åtgärder som vidtagits för att hantera konflikten – inklusive om kunden underrättats, på vilket sätt, samt om möjligt vad kunden valt att göra.

Bolagets VD ansvarar för att registret uppdateras närhelst en intressekonflikt uppstår eller kan ha uppstått. Noteringar i registret behålls under minst fem år.

Ifall det är fråga om en potentiell eller verklig intressekonflikt som är *generell* för Bolaget ska VD även tillse att förteckningen i avsnitt 5 i denna Riktlinje även uppdateras med den aktuella intressekonflikten samt att en tydlig beskrivning och hantering avseende intressekonflikten anges.

4.5 **Steg 5 – Uppföljning och kontroll**

Bolaget ska löpande följa upp och övervaka identifierade intressekonflikter. För denna process ansvarar VD.

Vidare ska Bolaget initiera en process för identifiering av intressekonflikter innan beslut fattas om väsentliga förändringar av verksamheten. Sådana förändringar kan exempelvis vara:

- nya produkter/tjänster,
- nya distributionskanaler,
- nya marknader, samt
- större förändringar av verksamheten.

Bolagets VD ska med stöd av Compliancefunktionen, minst årligen eller vid behov, utvärdera om de åtgärder som har fastställts i enlighet med Riktlinjen och som framgår av förteckningen i avsnitt 6, fortfarande är adekvata eller om revidering är nödvändig för att Bolaget effektivt ska kunna hantera dessa intressekonflikter.

Vidare ansvarar Bolagets Compliancefunktion för att, i andra försvarslinjen, kontrollera att denna riktlinje efterlevs av Bolaget och dess anställda.

5 Förteckning över identifierade potentiella och verkliga intressekonflikter

I detta avsnitt redogörs för de omständigheter som identifierats som potentiella eller verkliga intressekonflikter i Bolagets verksamhet.

Förteckningen är inte uttömmande och intressekonflikter kan även uppstå i andra situationer. Dessa ska då hanteras i enlighet med Bolagets process för hantering av intressekonflikter samt tas upp i *Bolagets register för intressekonflikter*.

5.1 Identifierade potentiella och verkliga intressekonflikter i den operativa verksamheten

5.1.1 Bolagets eget affärsintresse

Beskrivning

Bolaget erbjuder ett begränsat produktutbud och Bolagets verksamhet grundas på ett vinstintresse. Detta vinstintresse tillgodoses i förhållande till kunder genom att Bolaget levererar tjänster till kunder mot betalning, som ska svara mot den nytta som kund erhåller genom Bolagets tjänster. Den ersättning som Bolaget bestämt för de produkter och tjänster som tillhandahålls beräknas efter dels de direkta och indirekta kostnader som är förknippade med tjänsten, dels en vinstmarginal.

Det föreligger en risk att kundens intressen påverkas negativt om Bolagets och kundens intresse inte till fullo balanseras. Bolaget skulle potentiellt kunna rekommendera en kund sina produkter trots att kunden inte är lämplig att ta del av Bolagets produktutbud. Vidare föreligger det en risk för att kunden får bristfällig information från Bolaget om Bolagets produktutbud samt kostnader och avgifter. Situationen kan även uppstå då Bolaget genomför transaktioner som hade kunnat utföras bättre eller billigare på annat sätt, eller inte är förenlig med den lämplighetsbedömning som finns för kunden.

Det föreligger således en risk för att Bolagets rådgivare eller ett anknutna ombud förmedlar produkter till kunder utan att erbjuda den produkt som är bäst för kunden, detta i syfte att uppbära intäkter till Bolaget eller erhålla en större rörlig ersättning.

Hantering

Bolaget ska alltid i sin rådgivning sätta kundens intresse först. Bolaget har riktlinjer för distribution som bl.a. ska säkerställa att de produkter och tjänster som Bolaget tar fram är utformade för att uppfylla behoven hos en i förväg bestämd målgrupp. Bolagets NPAP-process tillgodoser också behovet. Bolaget tillhandahåller inte liknande produkter från flera utvecklare och producenter utan endast ett alternativ per produktkategori, urvalet sker utifrån bedömningen om vilket producent eller utvecklare som anses ha den bästa produkten inom respektive kategori. Kvaliteten i produkterna och från utvecklare och producenter följs löpande upp av VD.

Bolaget ska vara helt transparent mot kunderna avseende att samarbete endast sker med ett litet antal bolag och att det inte är fråga om oberoende eller opartisk rådgivning. För att motverka obalans avseende informationsgivning ska Bolaget, vid kontakter med

kunder, säkerställa att kunderna får korrekt, tydlig och inte vilseledande information till grund för utvärderingen av de tjänster som Bolaget erbjuder, innefattande information om att Bolaget erbjuder ett begränsat produktutbud. Detta säkerställs genom att information om Bolaget och dess produkter och tjänster, samt kostnader och avgifter för dessa, eventuella ersättningar från tredje part, lämnas ut till kund i samband med rådgivningsmötet. Kunden får signera att denne tagit del av informationen.

Om Bolaget bedömer att en potentiell kund inte är lämplig att ta del av Bolagets produktutbud och därmed bli kund i Bolaget, ska Bolagets rådgivare avråda den potentiella kunden att bli kund i Bolaget.

Därtill får Bolaget, i en kundrelation, inte i något fall utföra en transaktion för att enbart tillgodose sitt eget vinstintresse utan något motsvarande intresse för kunden. I det fall när Bolaget tillhandahåller investeringstjänster till kunden är det väsentligt att Bolaget alltid sätter kundens intresse framför sitt eget vid val av produkter och tjänster som i huvudsak skiljer sig enbart vad gäller de avgifter som kunden ska betala.

Bolagets ledning och styrelse ska vara aktiva i arbetet med att ta fram och följa upp produkterna och tjänsterna som erbjuds kunderna. Bolaget ska lägga stor vikt vid processen för att på ett tidigt stadium lägga grunden för en god lämplighetsbedömning. Bolagets rådgivare ska genomföra en korrekt lämplighetsbedömning av kunderna, vilken sedan kontrolleras av första försvarslinjen. Stickprovskontroller görs även av andra försvarslinjen.

5.1.2 Anställdas privata transaktioner

Beskrivning

En potentiell intressekonflikt är att anställda för egen och/eller närståendes räkning använder information vid handel med finansiella instrument som erhållits genom Bolaget, och/eller tar motpositioner i finansiella instrument i förhållande till kunderna.

Hantering

Beträffande anställdas privata transaktioner är de anställda skyldiga att följa Bolagets *Riktlinjer för anställdas och närståendes egna värdepappersaffärer*. Riktlinjerna begränsar de anställdas värdepappershandel i syfte att säkerställa att all privat handel är lämplig och att den inte ger upphov till faktiska eller potentiella nackdelar eller förluster för kunder, och inte heller ger upphov till misstankar om otillbörligt agerande från den anställde. Ingen anställd eller uppdragstagare hos Bolaget får utnyttja sin ställning, eller agera så att misstanke kan uppkomma om att de för egen eller närståendes räkning skaffar sig favörer vid affärer med finansiella instrument. Anställda är vidare skyldiga att omedelbart anmäla sina värdepappersaffärer till Bolaget och ska årligen lämna in kopia på konto- och/eller depåutdrag samt intyga att de följer de regler som gäller för värdepappersaffärer inom Bolaget. Vidare ska de anställdas anmälan av egna affärer löpande kontrolleras av Bolaget.

5.1.3 Ersättning till anställda

Beskrivning

Som en potentiell intressekonflikt har Bolaget identifierat prestationsgrundade rörliga ersättningsdelar till Bolagets anställda (VD, Förvaltare, Rådgivare och mötesbokare). Detta eftersom rörlig ersättning kan resultera i att anställda ges incitament att frångå principen om att tillvarata sina kunders intressen samt handla hederligt, rättvist och professionellt så allmänhetens förtroende för marknaden upprätthålls.

Hantering

För att hantera denna potentiella intressekonflikt har Bolaget beslutat att de anställda har fast lön och att istället för att ha en provisionsbaserad lön istället betala ut rörlig lön baserat på inte enbart kvantitativa mål utan även kvalitativa mål. Rörlig ersättning utgår inte baserat på vilka tjänster eller produkter som enskild individ arbetat med utan hur bolaget mår och hur individen levt upp till sina mål. Det finns en balans mellan fast och rörlig ersättning.

Vidare har Bolagets styrelse fastställt en särskild *Ersättningspolicy* som bland annat söker säkerställa att personalen som arbetar med investeringstjänster inte belönas på ett sätt som kommer i konflikt med institutets skyldighet att iaktta kundens intressen, vilket främjar en rättvis behandling av kunder och undvikande av intressekonflikter allt i enlighet med Artikel 27 i den Delegerade Förordningen.

5.1.4 Anställda har uppdrag utanför Bolaget

Beskrivning

Det föreligger en potentiell intressekonflikt i förhållande till kunder såväl som till Bolaget att anställda i Bolaget har uppdrag eller anställning utanför Bolaget.

Hantering

Bolagets anställda förväntas ägna hela sin arbetstid, uppmärksamhet och skicklighet åt sina uppgifter i Bolaget. Anställda får inte, direkt eller indirekt, genomföra andra affärsaktiviteter utan på förhand meddelat godkännande från Bolagets VD. För det fall att tredjepartsintressen representerar en klar intressekonflikt ska tillstånd inte medges.

5.1.5 Anställda har flera olika uppdrag inom Bolaget

Beskrivning

Flertalet anställda i Bolaget innehar olika roller och ansvarsområden, vilket kan utgöra en potentiell intressekonflikt. När en och samma person innehar olika roller och ansvarsområden kan intressekonflikter uppstå dels vad gäller fördelning av tid och kostnader mellan enheterna/områdena, dels avseende fokus och prioritering av arbetsuppgifter. Vidare föreligger det risk för att en intressekonflikt uppstår i de fall en och samma anställd skulle behöva företräda områden med motstående intressen.

Hantering

Intressekonflikter med anledning av att anställda har flera olika uppdrag inom Bolaget hanteras genom en tydlig ansvarsfördelning och segregering av de olika rollerna samt tydliga instruktioner från närmsta chef vad gäller prioritering och fokus.

5.1.6 Anställda som godtar eller lämnar gåvor

Beskrivning

En intressekonflikt kan uppkomma när anställda godtar eller lämnar gåvor på så sätt att de kan otillbörligen påverkas eller påverka den som mottagit gåvan.

Hantering

Bolaget har valt att hantera intressekonflikten genom att anställda varken direkt eller såsom en mellanhand får ta emot, godta ett löfte om eller begära en förmån från eller till en utomstående som kan anses innebära en *otillbörlig förmån* och som har samband med utövningen av anställningen eller uppdraget i Bolaget. Ytterligare regler finns i Bolagets Etikpolicy samt i Bolagets Policy för Tredjepartsersättningar.

5.1.7 Konkurrerande kundintressen

Beskrivning

En intressekonflikt hänförlig till kunder kan uppstå när Bolagets resurser att tillhandahålla service till kunderna inte svarar mot kundernas tidsmässiga behov av service. Detta kan t.ex. innebära att kunders intressen vid diskretionär portföljförvaltning kolliderar, med följd att de kunder som först får servicen kan bli gynnade i förhållanden till dem som får servicen senare.

Hantering

Om Bolagets resurser inte motsvarar kunders behov ska Bolaget, om särskilda skäl inte föreligger, hantera kundorder på ett sådant sätt att en kunds order inte behandlas på ett sätt som skulle kunna leda till nackdel eller förlust för en annan kund. Detta innebär bland annat att Bolaget endast undantagsvis ska utföra blockorder, dvs. sammanläggning av order gällande fler kunder, och då endast i samband med diskretionär förvaltning. Vidare får Bolaget endast utföra blockorder för en kunds räkning om det är osannolikt att sammanläggningen generellt kommer att vara till nackdel för kunden. Om en särskild kunds order ingår i en blockorder och detta skulle kunna vara till nackdel för denna kund ska kunden underrättas om detta i samband med blockordern. Om Bolaget lagt en blockorder, och ordern blir genomförd endast delvis, så ska fördelning av den volym som blivit genomförd göras pro rata för de i blockordern ingående enskilda kundorderna.

5.1.8 Samarbetspartners

Beskrivning

I syfte att förbättra och bredda kunderbudandet kan Bolaget hänvisa kunder till ett antal samarbetspartners som inte sysslar med tillståndspliktiga investeringstjänster avseende finansiella instrument, bl.a. jurister och skatterådgivare. Dessa samarbetspartners kan även hänvisa sina kunder till Bolaget.

Rekommendationerna är personliga och kan variera från kund till kund beroende på kundens situation. Avsikten är att tillhandahålla mer kundvärde och öka kvalitén på tjänsten.

Avsikten är därtill att kundkontakter ska kunna förmedlas mellan parterna mot viss ersättning från den andra parten. Ersättning som betala utgörs av ett fast arvode i samband med en rekommendation av en kund och har inte något samband med investeringstjänster. Det finns därför en liten risk för potentiella intressekonflikter i form

av att Bolaget eller en samarbetspart rekommenderar kunden att teckna sig för en tjänst hos den andra parten trots att tjänsten inte bedömts lämplig för kunden, detta i syfte att erhålla fast ersättning.

Hantering

Vid utformning av samarbetsavtal och under det löpande samarbetet är det väsentligt att Bolaget, i samråd med sina samarbetspartner, identifierar och motverkar intressekonflikter som är en följd av samarbetet, detta oberoende av om konflikten är hänförlig enbart till Bolaget, Bolagets samarbetspartner eller som en oönskad funktion av samarbetet.

Bolaget har vidare en generell omsorgsplikt för kunden och ska noga överväga om det är lämpligt att kunden hänvisas till någon av Bolagets samarbetspartners. Detta ska även vara förenligt med genomförd lämplighetsbedömning för kunden. Kunder som hänvisas till Bolaget från en samarbetspartner genomgår samma prövning och lämplighetsbedömning som övriga kunder som kommer i kontakt med Bolaget.

För att hantera denna intressekonflikt tar Bolaget inte emot ersättning från samarbetspartners vid det fall dessa hänvisar kunder till Bolaget. Vidare är Bolaget inte part i avtalet mellan Bolagets samarbetspartner och kunden. Bolaget följer också Policy för Tredjepartsersättningar.

5.1.9 Tredjepartsersättningar

Beskrivning

Bolaget lämnar och tar emot ersättningar från samarbetspartners (tredje part) i samband med att det tillhandahåller försäkringsdistribution, investeringstjänster eller sidotjänster, vilket kan innebära en potentiell intressekonflikt i förhållande till Bolagets kunder. En av bolagets aktieägare erhåller, genom att agera som rådgivare, även tredjepartsersättningar via helägt bolag, vilket innebär en intressekonflikt då det finns en risk att dennes ägarintressen sammanblandas med kundens intresse och att huvudägaren skulle kunna erhålla en vinst på kundens bekostnad.

Hantering

Bolaget följer Instruktionen för Tredjepartsersättningar och ger tydlig information till kunder rörande ersättningar och förmåner från produktbolagen samt ersättningar som ges till anknutna ombud, bl.a. i förköpsinformationen och i faktablad, som även finns tillgängliga på Bolagets hemsida, så att kunderna på förhand kan ta ställning till om ersättningsstrukturen ska påverka deras val.

Alla ersättningar eller förmåner som tillhandahålls eller tas emot av Bolaget i värdepappersrörelsen är utformade för att höja kvaliteten på investeringstjänsten, eller vid försäkringsdistribution, för att inte påverka Bolagets möjligheter att ta till vara kundens intressen, vilket främst säkerställs genom att Bolaget:

1. för en intern förteckning över alla ersättningar och förmåner som Bolaget tillhandahåller eller tar emot av en tredjepart i samband med tjänsterna, och

2. dokumenterar hur de ersättningar och förmåner som institutet tillhandahåller eller tar emot, höjer kvaliteten på de tjänster som tillhandahålls kunden i värdepappersrörelsen /alt. i försäkringsdistributionen, inte påverkar kundens intressen negativt.

Bolaget dokumenterar även de åtgärder som det vidtar för att se till att dess förutsättningar att uppfylla sina skyldigheter att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kundens bästa intresse inte försämras.

Aktieägaren som erhåller tredjepartsersättningar, erhåller ingen vinstdelning eller performance fee, har ingen ledningsroll i Bolaget och tredjepartsersättningen har en "cap" (ett högsta belopp).

5.1.10 Courtageintäkter

Beskrivning

Intäkter via courtage kan vara en vanlig intäktsform för värdepappersbolag. Intäkterna genereras i samband med transaktioner med finansiella instrument för kunds räkning. Inom Bolagets diskretionära förvaltning kan en intressekonflikt utgöras av en potentiell drivkraft att genomföra många transaktioner i syfte att öka courtageintäkterna.

Investerums diskretionära verksamhet bygger dock inte på courtageintäkter. All handel inom diskretionär förvaltning, förutom vid aktiehandel, sker courtagefritt. Vid aktiehandel är courtagenivån så låg att marginalen nästan är försumbar eftersom Bolaget inte är borsmedlemmar och måste handla genom annat eller flera andra mäklarhus.

Hantering

Bolaget följer Instruktion för Tredjepartsersättningar och belastar endast diskretionära kunder med courtage vid aktiehandel där Bolaget bedömt att ersättningen är nödvändig för att tillhandahålla tjänsten och inte står i strid med skyldigheten att agera rättvist, hederligt och professionellt i enlighet med kundens intressen. Inget courtage utgår vid diskretionär handel i exempelvis fonder eller strukturerade värdepapper. Vidare förekommer inte några ersättningar till personal som är kopplade till courtageintäkternas storlek.

5.1.11 Förmedling av andelar i fonder som Bolaget själv förvaltar

Beskrivning

Bolaget erbjuder investeringsrådgivning till sina kunder och distribuerar fondandelar i fonden Investerum Basic Value. Fonden förvaltas av Bolaget på uppdrag av fondbolaget ISEC. Det kan mot bakgrund av detta finnas ett potentiellt intresse för såväl Bolaget som ansvarig rådgivare att placera så mycket som möjligt av kundernas medel i fonden Investerum Basic Value framför andra sparprodukter på den finansiella marknaden. Detta för att öka intäkterna i fondförvaltningen eller försäkringsdistributionen, oavsett om placeringen är lämplig för kunder eller inte. Det finns därtill en direkt koppling mellan storleken på förvaltad fondkapital och Bolagets totala intäkter och resultat, vilket kan skapa en intressekonflikt för kunden.

Hantering

Investerums rådgivare utför och dokumenterar såväl lämplighets- som passandebedömningar på alla kunder. Det framgår även tydligt i Bolagets förköpsinformation under intressekonflikter att Bolaget själva ger råd om Investerum Basic value som Bolagets samtidigt förvaltar på diskretionärt uppdrag från ISEC AB. Bolaget informerar kunder om intressekonflikten i Bolagets förköpsinformation.

5.1.12 Jäv i den operativa verksamheten

Beskrivning

En potentiell intressekonflikt är att en anställd tillåts delta i beredningen av beslut där det föreligger omständigheter som är ägnade att gagna den anställda själv eller dennes närstående och därigenom negativt påverka kunderna och/eller tilltron till de anställdas professionalitet.

Hantering

För att hantera denna intressekonflikt har Bolaget beslutat att det är förbjudet för samtliga anställda att behandla, besluta om eller påverka i en sak när vederbörande själv eller dennes närstående direkt eller indirekt har ekonomiska eller andra personliga intressen i saken.

5.1.13 Aktieägare som även är operativt verksamma i Bolaget

Beskrivning

Det finns aktieägare i Bolaget som även arbetar operativt inom Bolaget, vilket kan föranleda en potentiell intressekonflikt genom att dessa aktieägare skulle kunna ha ett intresse av att styra verksamheten så att intäkter maximeras och att kortsiktiga vinster uppnås på bekostnad av kunder. Det finns således en potentiell intressekonflikt att operativa aktieägare i Bolaget på ett otillbörligt sätt agerar i egenintresse.

Hantering

Vid eventuell intressekonflikt ska alltid kundens intressen prioriteras framför Bolagets, dess ägares eller anställdas intressen. Bolaget har vidare oberoende kontrollfunktioner som bl.a. ska granska att verksamheten bedrivs i syfte att tillgodose kundernas intressen.

Detta hanteras genom att det endast utbetalas fast ersättning till en av operativa aktieägare. Till den andra betalas enbart fast ersättning ut som anställd samt rörlig ersättning till dennes bolag, samt att denne inte har en beslutande funktion i det operativa arbetet. Ingen av dessa två ägare har möjlighet att styra verksamheten på ett sådant sätt att det kan leda till nackdel för kunden då det finns en extern oberoende VD i Bolaget.

5.2 Identifierade potentiella och verkliga intressekonflikter inom styrelsen

5.2.1 Aktieägare med kvalificerat innehav i Bolaget som även har uppdrag som ledamot i Bolagets styrelse

Beskrivning

Att personer som genom ett ägande har ett kvalificerat innehav i Bolaget även har uppdrag som styrelseledamot eller styrelseordförande i Bolaget kan potentiellt orsaka intressekonflikter, detta genom att aktieägare i vissa situationer skulle kunna ha ett intresse av att styra verksamheten så att intäkter maximeras och att kortsiktiga vinster uppnås på bekostnad av kunder och att de således på ett otillbörligt sätt agerar i egenintresse.

Denna omständighet kan även leda till att det finnas en potentiell risk för ett bristande oberoende i Bolagets styrelse.

Hantering

Den intressekonflikt som skulle kunna uppstå av att aktieägare även har uppdrag i Bolagets styrelse får anses hanterad i och med att flera av dessa investerat icke oansenliga egna finansiella tillgångar i Bolagets produkter för att markera det gemensamma intresset mellan dem och övriga kunder.

Bolaget hanterar vidare denna intressekonflikt genom att ha en oberoende Styrelseledamot i styrelsen, vilket minskar den delvis inbyggda intressekonflikt som tenderar att finnas i ägarledda bolag.

Intressekonflikten hanteras även av jävsreglerna i aktiebolagslagen vilket innebär att den aktuella styrelseledamoten inte får bereda eller delta i beslut i fråga där denne har ett väsentligt intresse.

5.2.2 Styrelseledamöter som även är anställda och operativt verksamma i Bolaget

Beskrivning

En av de anställda i Bolaget innehar även uppdrag som ledamot i Bolagets styrelse. Denna omständighet kan potentiellt orsaka intressekonflikter eftersom styrelsens kontrollerande funktion över verksamheten därmed försvagas.

Hantering

Bolaget hanterar denna intressekonflikt genom att ha en oberoende styrelseledamot, vilket minskar den delvis inbyggda intressekonflikt som tenderar att finnas i ägarledda bolag.

För att säkerställa styrelsens oberoende har Bolaget beslutat att en styrelseledamot inte får delta i beslut som rör denne själv. En styrelseledamot anses enligt Bolagets interna regler bl.a. ha en intressekonflikt om styrelseledamoten i den aktuella frågan har ett väsentligt intresse som kan eller skulle kunna strida mot Bolagets eller Bolagets kunders intresse.

Intressekonflikten hanteras vidare även av jävsreglerna i aktiebolagslagen vilket innebär att den aktuella styrelseledamoten inte får bereda eller delta i beslut i fråga där denne har ett väsentligt intresse, såsom t.ex. frågor som berör dennes ansvarsområde i Bolaget.

5.2.3 Styrelseledamöters andra uppdrag

Beskrivning

Det kan förekomma att styrelseledamöter har operativa uppdrag i andra tillståndspliktiga verksamheter och som potentiellt kan bedriva en konkurrerande verksamhet till Bolaget, vilket skulle kunna utgöra en intressekonflikt för den enskilde styrelseledamoten.

Hantering

Bolagets styrelseledamöter får inte ha andra styrelseuppdrag, övriga uppdrag och sysslor än att de kan hantera sitt styrelseuppdrag i Bolaget på ett tillfredsställande sätt, bl.a. genom att avsätta tillräckligt med tid för uppdraget och utan att det uppkommer intressekonflikter i övrigt.

Innan en styrelseledamot accepterar ett annat uppdrag ska anmälan göras till styrelsens ordförande om det eventuella uppdraget, dess omfattning och karaktär. Styrelsens ordförande ska därefter göra en bedömning om det aktuella uppdraget går att förena med styrelsearbetet i Bolaget utifrån aspekter såsom lämplighet, tidsåtgång och eventuella jävsförhållanden och intressekonflikter. Anmälan och bedömningen ska dokumenteras. Det ankommer på styrelsens ordförande att säkerställa detta.

5.2.4 Jäv i styrelsen

Beskrivning

En potentiell intressekonflikt är att en styrelseledamot eller VD bereder eller deltar i beslut i fråga där denne har ett väsentligt intresse, som kan strida emot Bolagets eller kundens intresse.

Hantering

Styrelsen och VD för Bolaget är medvetna om de potentiella intressekonflikter som kan uppstå i en sådan situation. Potentiella intressekonflikter ska hanteras genom att styrelseledamot eller VD inte deltar i beredning eller beslut i frågor, som man identifierat som känsliga ur jävssynpunkt.

Det åligger styrelseledamot eller VD att snarast meddela styrelsens ordförande om jävsgrundande omständighet kan befaras föreligga.

6 Relevanta personers oberoende

Av de av Bolaget ovan identifierade intressekonflikterna har Bolaget bedömt att det finns två typer av relevanta personer vars oberoende måste säkerställas och som Bolaget också bedömt har de organisatoriska förutsättningarna för att agera oberoende.

Den första gruppen relevanta personer rör Bolagets rådgivare.

Den andra gruppen relevanta personer utgörs av personen som är ansvarig för den diskretionära förvaltningen. I båda fallen har Bolaget bedömt att dessa relevanta personer kan agera oberoende i sina respektive roller utan risk för sådan påverkan som skulle kunna påverka kundernas intressen negativt. Det finns därför inte, utöver vad som redovisas under avsnitt 6 ovan, skäl att vidta några andra åtgärder avseende dessa personers oberoende.

7 Ansvarsområde

7.1 Allmänt

Samtliga anställda har ett ansvar att löpande identifiera och rapportera omständigheter som utgör eller kan ge upphov till intressekonflikter som medför en risk för att kunders intressen påverkas negativt.

7.2 Styrelsen

Styrelsen är ytterst ansvarig för Bolagets verksamhet och därmed även ytterst ansvarig för att verksamhetens arbete med identifiering och hantering av intressekonflikter bedrivs i enlighet med denna riktlinje, Bolagets övriga interna regler samt externa regler.

7.3 VD

Bolagets VD är operativt ansvarig för Bolagets verksamhet och därmed även operativt ansvarig för att denna riktlinje implementeras och efterlevs av verksamheten. VD ansvarar även för att säkerställa att Bolagets interna regler på lämpligt sätt hålls tillgängliga för Bolagets anställda och uppdragstagare.

Vidare har VD det löpande ansvaret för god hantering av intressekonflikter i enlighet med Bolagets process för hantering av intressekonflikter.

7.4 Compliancefunktionen

Compliancefunktionen har ansvaret i andra linjen för att kontrollera att Riktlinjen efterlevs inom Bolaget. I syfte att underlätta för arbetet med Riktlinjen och revideringen av densamma ska försvarslinje ett med stöd av Compliancefunktionen säkerställa att Riktlinjen ses över årligen och uppdateras vid behov.

Vid behov av uppdateringar av Riktlinjen ska första försvarslinjen med stöd av Compliancefunktionen förbereda och lägga fram skriftliga förslag till ledningen i Bolaget och Styrelsen.

8 Dokumentation och rapportering

Bolaget ska dokumentera och vid behov, dock minst årligen, uppdatera uppgifter om den försäkringsdistribution och de investeringstjänster eller sidotjänster som Bolaget utför där det har uppstått eller kan uppstå en intressekonflikt som innebär en väsentlig risk för att en eller flera kunders intressen påverkas negativt.

Bolagets VD ansvarar för att samtliga omständigheter som rapporteras, oavsett om det bedöms vara en intressekonflikt eller inte, dokumenteras och noteras i *Bolagets register för intressekonflikter*. Vidare ansvarar VD för att löpande uppdatera förteckningen i denna riktlinje med identifierade intressekonflikter som bedöms vara generella för Bolagets verksamhet. Se vidare avsnitt 5 ovan.

Bolagets VD ska löpande, dock minst kvartalsvis, informera Compliancefunktionen om identifierade intressekonflikter i verksamheten och hanteringen av dessa. Compliancefunktionen ansvarar vidare för att regelbundet rapportera om uppkomna intressekonflikter i verksamheten till Bolagets styrelse.

I det fall en intressekonflikt bedöms som väsentlig ska VD omedelbart rapportera intressekonflikten till Compliancefunktionen och Bolagets styrelse. VD ansvarar också för att Bolagets kunder informeras om en intressekonflikt kvarstår även efter att interna åtgärder vidtagits om dessa inte är tillräckliga för att med rimlig säkerhet se till att riskerna för skador på kundens intressen förhindras.

9 Formalia

Översyn och fastställande

Samtliga ändringar ska fastställas av styrelsen. Styrelsen ska dock, oaktat eventuella ändringar, bedöma och se över samt fastställa denna riktlinje minst en gång per år och ska vidta alla ändamålsenliga åtgärder för att avhjälpa eventuella brister. VD ansvarar för att granska Riktlinjen inför styrelsens beslut.

Ändringstabell

Beslut-forum	Rättslig grund	Ändringar i korthet	Datum	Version
Styrelsen	LVM, Delegerade förordningen	N/A	Antagen 2018-02-20	1.0
Styrelsen	FDL Delegerade förordningen II	Ny lagstiftning, IDD/FDL	Antagen 2018-09-28	2.0
Styrelsen	N/A	Justeringar efter kontroll av compliance Q4-2018	Antagen 2018- 12-17	3.0
